ЗАЦВЯРДЖАЮ
Намеснік Міністра адукацыі
Рэспублікі Беларусь
А.У. Кадлубай
г.

ПАЛАЖЭННЕ
аб правядзенні Рэспубліканскай
культурна-асветніцкай акцыі "ГРАНІ ТВОРЧАСЦІ"

РАЗДЗЕЛ 1
АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1.1. Рэспубліканская культурна-асветніцкая акцыя "ГРАНІ ТВОРЧАСЦІ" (далей – Рэспубліканская акцыя), прысвечаная Году малой радзімы праводзіцца ў адпаведнасці з Загадам Міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 03.01.2020 № 4, планам мерапрыемстваў па рэалізацыі падпраграмы 11 "Маладзёжная палітыка" на 2020 год дзяржаўнай праграмы "Адукацыя і маладзёжная палітыка" на 2016 – 2020 гг.

1.2. Рэспубліканская акцыя праводзіцца ў мэтах актуалізацыі і ўдасканалення сістэмы мастацка-эстэтычнага выхавання студэнцкай моладзі на аснове фарміравання каштоўнасных адносін да гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі.

1.3. Задачы Рэспубліканскай акцыі:

- далейшае развіццё відава-жанравага дыяпазону аматарскай творчасці, прапаганда сучасных напрамкаў і лепшых узораў мастацкай творчасці;
- стварэнне аптымальных умоў для развіцця і рэалізацыі творчага патэнцыялу студэнцкай моладзі;
- укараненне ў практыку інавацыйных і эфектыўных формаў сацыякультурных камунікацый моладзі.

1.4. Аснова Рэспубліканскай акцыі – тэматычная інтэрактыўная экспазіцыя. Тэма-дэвіз – "МАГУТНАЕ СЛОВА, ТЫ, РОДНАЕ СЛОВА!" (*Янка Купала*).

РАЗДЗЕЛ 2
АРГАНІЗАТАРЫ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

2.1. Арганізатарамі Рэспубліканскай акцыі з'яўляюцца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і ўстанова адукацыі "Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі" Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

2.2. Інфармацыйную і іншую падтрымку арганізатарам Рэспубліканскай акцыі могуць аказваць іншыя рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, ведамствы, грамадскія аб'яднанні, фонды і ўстановы (па ўзгадненні).

РАЗДЗЕЛ 3
УДЗЕЛЬНІКІ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

3.1. У Рэспубліканскай акцыі прымаюць удзел студэнты дзённай формы атрымання адукацыі ўстаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь – асобныя аўтары, творчыя аб'яднанні.

РАЗДЗЕЛ 4
ЗМЕСТ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

4.1. Рэспубліканская акцыя ўключае, рэспубліканскую выставу-конкурс сучаснай візуальнай творчасці студэнтаў, экспанаванне творчых работ у выставачных галерэях г. Мінска, комплекс культурна-асветніцкіх мерапрыемстваў ва ўстановах вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь.

4.2. Аснова рэспубліканскай выставы-конкурсу сучаснай візуальнай творчасці студэнтаў у рамках Рэспубліканскай акцыі – тэматычная экспазіцыя, якую складаюць творчыя работы ў адпаведнасці з намінацыямі:

"Летэрынг" – "Родная мова, цудоўная мова! Ты нашых думак уток і аснова!";

"Каляровая графіка. Рэхарыфма" – "Мова родная, мова дзядоў! / Іншай мовы мы сэрцам не чуем";

"Фота-альтэрнат" – "Як скарб дарагі";

"Візуальны сэт" – "Колеры зямлі беларускай".

Аснову творчай работы ў намінацыі **"Летэрынг" – "Родная мова, цудоўная мова! Ты нашых думак уток і аснова!"** – складае выкананае ў тэхніцы "Летэрынг" (літаральна – "маляванне словамі", тэхніка выканання, у якой тэкст, графічныя формы і рашэнні з'яўляюцца мастацкімі аб'ектамі) творчае асэнсаванне цытаты беларускага паэта Уладзіміра Дубоўкі "Родная мова, цудоўная мова! / Ты нашых думак уток і аснова!".

Для ўдзелу прымаюцца творчыя работы (адпаведныя памеру лістоў А-3 (297х420 мм.), А-2 (420х594 мм.), аформленыя ў рамкі або паспарту.

У намінацыі **"Каляровая графіка. Рэхарыфма" – "Мова родная, мова дзядоў! / Іншай мовы мы сэрцам не чуем"** *(Л. Геніюш)* –

прадстаўляюцца творчыя работы – цыклы паштовак альбо віншаванак, аснову якіх складаюць візуалізацыі беларускіх прыказак і прымавак альбо ілюстрацыі беларускіх свят, рэгіянальнальных традыцый і абрадаў.

Прапанаваныя аўтарамі сюжэтныя кампазіцыі павінны праілюстраваць змест аднаго з узораў вусна-паэтычнай народнай творчасці альбо раскрыць сакральны сэнс традыцый земляробчага ці сямейна-абрадавага календара беларусаў.

Пры падрыхтоўцы работы аўтару неабходна ўжыць пэўны беларускі сімвал ці арнаментальны матыў, які адносіцца да пэўнага беларускага абраду або свята.

Творчая работа суправаджаецца тэкстам прыказкі, прымаўкі ці інфармацыяй з назвай абраду і рэгіёна.

Для ўдзелу прымаюцца творчыя работы (адпаведныя памеру лістоў А-4 (210х297 мм.), А-5 (148х210 мм.), афармленыя ў рамкі або паспарту.

Намінацыя **"Фотаканцэпт" – "Як скарб дарагі, / Перададзены ў спадчыну, / У сэрцы хавае народ мой ад здрад / Праменнае звонкае слова матчына / Для песень сонечных і балад!"** (*К. Цвірка)* – аснову творчай работы складае візуалізацыя рэдка ўжывальнага ў сучасным жыцці або забытага беларускага слова. Аўтарам неабходна стварыць канцэптуальны фотапартрэт з рэччу/аб'ектам або рэпартажны фотаздымак выявы/падзеі, які будзе з'яўляцца ілюстрацыяй да выбранага слова.

Творчая работа суправаджаецца інфармацыяй з кароткім тлумачэннем гэтага слова.

Да ўдзелу ў намінацыі не дапускаюцца работы, скапіраваныя з Інтэрнэту.

Творчыя работы (адпаведныя памеру лістоў А-3 (297х420 мм.) афармляюцца ў рамкі або паспарту.

Для ўдзелу ў намінацыі **"Візуальны сэт" – "Колеры зямлі беларускай"** – прадстаўляюцца творчыя работы ў розных напрамках і тэхніках выяўленчага мастацтва, якія з'яўляюцца ілюстрацыяй цытаты Якуба Коласа "Слова – радасць, слова – чары, / Вобраз вечна юных вёсен, / Ёсць ты ўсюды: ў сонцы, ў хмары, / Ты глядзіш праз неба просінь. / Лашчыш слух мой, слова-ззянне, / Атуляеш сэрца ласкай, / Ноч і вечар, дзень, світанне /Абняло ты, слова-краска".

Для ўдзелу прымаюцца работы, афармленыя ў рамкі або паспарту.

РАЗДЗЕЛ 5
ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

5. Рэспубліканская акцыя праводзіцца ў 2020 годзе ў тры этапы.

5.1. **Першы этап** Рэспубліканскай акцыі праводзіцца ў **красавіку – верасні** 2020 года. Арганізацыю і правядзенне гэтага этапу забяспечваюць кіраўнікі ўстаноў вышэйшай адукацыі.

У рамках першага этапу ствараюцца творчыя работы ў адпаведнасці з намінацыямі.

Старт Рэспубліканскай акцыі адбудзецца ў маі 2020 года ў "Маладзёжнай сталіцы Рэспублікі Беларусь – 2020"у горадзе Пінску.

5.2. **Другі этап** Рэспубліканскай акцыі ў форме рэспубліканскай выставы-конкурсу праводзіцца ў **верасні – кастрычніку** 2020 года.

Арганізацыю і правядзенне гэтага этапу забяспечвае рэспубліканскі арганізацыйны камітэт.

Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт зацвярджае склад рэспубліканскай экспертнай групы.

Творчыя работы для экспанавання і далейшага ўдзелу ў рэспубліканскай акцыі прымаюцца ад устаноў вышэйшай адукацыі ў адпаведнасці з патрабаваннямі (дадатак) да **20.10.2020** на адрас: 220007, г. Мінск, вул. Фабрыцыуса, 5, установа адукацыі "Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі" Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь (з пазнакай "ГРАНІ ТВОРЧАСЦІ").

Творчыя работы можна адправіць па пошце на адрас: 220030, г. Мінск, вул. Кірава, 16, установа адукацыі "Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі" Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Колькасць работ, прадстаўленых ад установы вышэйшай адукацыі ў кожнай намінацыі, – не больш за 5.

5.3. **Трэці этап** Рэспубліканскай акцыі праводзіцца **ў кастрычніку – лістападзе** 2020 года ў г. Мінску.

У перыяд 20 кастрычніка – 20 лістапада 2020 года будзе арганізавана работа рэспубліканскай экспертнай групы. Рэспубліканская экспертная група ацэньвае прадстаўленыя творчыя работы і вызначае пераможцаў і прызёраў рэспубліканскай выставы-конкурсу ў адпаведнасці з намінацыямі.

Экспанаванне творчых работ у форме экспазіцыі-інтэрактыву адбудзецца ў г. Мінску.

У час экспанавання будуць прадстаўлены арт-інтэрактывы, інсталяцыі, перформансы, адбудуцца сустрэчы з аўтарамі і вядомымі мастакамі.

5.4. **Чацвёрты этап** Рэспубліканскай акцыі праводзіцца **ў лістападзе – снежні 2020 года** ў вышэйшых навучальных установах.

Каардынатарам правядзення рэспубліканскай акцыі з'яўляецца ўстанова адукацыі "Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі" Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Непасрэднае правядзенне мерапрыемстваў рэспубліканскай акцыі забяспечваюць установы вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Установы вышэйшай адукацыі накіроўваюць у рэспубліканскі аргкамітэт прапановы аб датах правядзення рэспубліканскай акцыі на базах устаноў вышэйшай адукацыі.

У адпаведнасці з графікам, зацверджаным рэспубліканскім аргкамітэтам, установы вышэйшай адукацыі забяспечваюць арганізацыю экспанавання творчых работ і правядзенне комплексу мерапрыемстваў.

У рамках Рэспубліканскай акцыі ў мэтах апрабацыі эфектыўных інтэрактыўных формаў культурна-асветніцкай работы, укаранення новых падыходаў у вывучэнні культурна-гістарычнай спадчыны беларускага народа студэнты ўстаноў вышэйшай адукацыі забяспечваюць правядзенне мерапрыемстваў для студэнцкай і вучнёўскай моладзі, а таксама для навучэнцаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі горада і рэгіёна.

Ход і вынікі правядзення ва ўстановах вышэйшай адукацыі мерапрыемстваў Рэспубліканскай акцыі асвятляюцца на інтэрнэт-рэсурсах устаноў вышэйшай адукацыі.

Спасылкі на размешчаныя матэрыялы накіроўваюцца ва ўстанову адукацыі "Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі" Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь па e-mail: nchtdm@nchtdm.by (з пометкай "ГРАНІ ТВОРЧАСЦІ").

РАЗДЗЕЛ 6
ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

6. Падвядзенне вынікаў Рэспубліканскай акцыі ажыццяўляецца рэспубліканскім арганізацыйным камітэтам, які зацвярджае вырашэнне рэспубліканскай экспертнай групы.

Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт забяспечвае ўзнагароджванне па выніках Рэспубліканскай акцыі ў рамках мерапрыемстваў Нацыянальнага студэнцкага форуму і "Маладзёжнай сталіцы Беларусі".

6.1. Дыпломамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь узнагароджваюцца:

– аўтары творчых работ – пераможцы і прызёры ў намінацыях;

- аўтары творчых работ за мастацкае ўвасабленне ідэі Рэспубліканскай акцыі;
- аматарскія аб'яднанні і кіраўнікі творчых калектываў за шматгадовую рэзультатыўную дзейнасць, вялікі ўклад у мастацка-эстэтычнае выхаванне моладзі, прапаганду сучасных напрамкаў і лепшых узораў мастацкай творчасці;
- творчыя аб'яднанні студэнтаў за апрабацыі, укараненне інавацыйных формаў сацыякультурных камунікацый, новых падыходаў у вывучэнні культурна-гістарычнай спадчыны беларускага народа;
- установы вышэйшай адукацыі за ўкараненне інавацыйных формаў культурна-асветніцкай работы па фарміраванні каштоўнасных адносін да гісторыка-культурнай спадчыны, актыўны ўдзел у Рэспубліканскай культурна-асветніцкай акцыі, прысвечанай Году малой радзімы;
- установы вышэйшай адукацыі за шматгадовую эфектыўную дзейнасць па развіцці мастацкай творчасці студэнтаў, стварэнні аптымальных умоў для рэалізацыі творчага патэнцыялу студэнцкай моладзі.

6.2. Удзельнікі Рэспубліканскай акцыі могуць узнагароджвацца дыпломамі і прызамі, прадастаўленымі зацікаўленымі ўстановамі і арганізацыямі.

6.3. Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт мае права выкарыстоўваць выніковую інфармацыю, творчыя інфармацыйныя матэрыялы пры падрыхтоўцы і правядзенні рэспубліканскіх мерапрыемстваў, вырабе друкаваных выданняў і рэкламнай прадукцыі, размяшчаць выніковую інфармацыю, творчыя інфармацыйныя матэрыялы на інтэрнэт-рэсурсах.

6.4. Творчыя работы вяртаюцца ў тэрмін не пазней за адзін месяц пасля заканчэння Рэспубліканскай акцыі.

РАЗДЗЕЛ 7
ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АКЦЫІ

7.1. Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт забяспечвае інфармацыйнае суправаджэнне Рэспубліканскай акцыі ў сродках масавай інфармацыі, на інтэрнэт-рэсурсах.

7.2. Лепшыя сацыякультурныя практыкі і вопыт правядзення ўстановамі вышэйшай адукацыі мерапрыемстваў у рамках Рэспубліканскай акцыі будуць апублікаваны рэдакцыйна-выдавецкай

установай “Выдавецкі дом «Педагагічная прэса»”, рэдакцыяй газеты “Настаўніцкая газета”.

7.3. Пры асвятленні ў сродках масавай інфармацыі, выпуску публікацый, інфармацыйных і рэкламных матэрыялаў, іншым распаўсюджванні інфармацыі ў ходзе правядзення мерапрыемстваў, удзельнікам Рэспубліканскай акцыі – установам вышэйшай адукацыі – неабходна выкарыстоўваць сімволіку і называць заснавальнікаў Рэспубліканскай акцыі.

7.4. Каардынаты рэспубліканскага аргкамітэта: 220007, г. Мінск, вул. Фабрыцыуса, 5, установа адукацыі ”Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі“ Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, тэл. (017) 226 53 76; (017) 200 63 21.

ДАДАТАК

Патрабаванні
да ўдзелу ў рэспубліканскай выставе-конкурсе

1. Заяўка на ўдзел у рэспубліканскай выставе-конкурсе афармляецца на беларускай мове.
2. Заяўка, зацверджаная кіраўніком творчага калектыву, напраўляецца разам з творчымі работамі.
3. Электронны варыянт заяўкі дасылаецца па e-mail: artviva@tut.by.
4. Форма заяўкі на ўдзел у рэспубліканскай выставе-конкурсе:
   - назва ўстановы вышэйшай адукацыі;
   - назва творчага калектыву, студыі;
   - прозвішча, імя, імя па бацьку (поўныя) кіраўніка студыі, нумар кантактнага тэлефона;
   - намінацыя;
   - тэхніка выканання;
   - пералік прадстаўленых работ і калекцый з указаннем прозвішча, імя, імя па бацьку (поўныя) аўтараў кожнай работы, назвы работы, тэхнікі выканання.
5. Прафесійнае афармленне экспанатаў (падрамнікі, рамы, паспарту).
6. Суправаджэнне экспаната этыкеткай, прыклеенай або прышытай з адваротнага боку работы, памерам 10 см х 5 см.

Патрабаванні да афармлення работ

1. Этыкеткі творчых работ на ўдзел у рэспубліканскай выставе-конкурсе афармляюцца на беларускай мове.
2. Этыкетка размяшчаецца на адваротным баку кожнай творчай работы.

Узор этыкеткі:

”ДАСКАНАЛАСЦЬ“
намінацыя “Візуальны сэт”
тэхніка – выцінанка
аўтар – Лучына Мікалай
студыя ”АБ’ЕКТЫЎ“
кіраўнік – Паланевіч Святлана Андрэеўна
БДПУ імя Максіма Танка факультэт педагогікі і методыкі пачатковага навучання